

Jaaroverzicht geluidmetingen 2025 vliegbasis Gilze Rijen

Meetnet Gilze - Rijen

1. Algemeen en samenvatting

Dit jaar ontvangt u al voor het eerste COVM overleg in het nieuwe jaar het jaaroverzicht geluidmetingen 2025 van de Audit Commissie. In tegenstelling tot vorig jaar worden de maandrapportages vanuit Casper weer op tijd gepubliceerd. De eind rapportage over 2025 was in februari 2026 al beschikbaar.

Ondanks de brief die uw COVM naar de minister heeft gestuurd is het bij Defensie helaas nog steeds niet gelukt om de berekende maandgegevens van het NLR aan te reiken aan de Audit Commissie. Hierdoor ontbreken tot op dit moment nog steeds de berekende waarden sinds januari 2024, wat ons werk als Audit Commissie ernstig hindert, omdat daardoor de vergelijking tussen gemeten en berekende waarden niet te maken is.

Graag zouden we de vergelijking gemaakt hebben met de door het NLR opgestelde jaarrapportage, maar helaas was deze bij het schrijven van dit verslag nog niet beschikbaar.

In 2025 hadden de meetpalen over het algemeen minder storingen dan in 2024. Een sterke verbetering bij meetpunt 53 (Atalanta) en een terugval bij meetpunt 54 (Lijndonk) door met name stroomstoringen. Onderstaand is in de tabel het percentage in tijd van de beschikbaarheid van de meetpalen weergegeven. Over het algemeen kennen de meetpalen geen storingen en is alleen op meetpaal nummer 53 en 54 sprake van enige uitval. Gezien de beschikbaarheidspercentages (> 98 %) is nog steeds sprake van een representatief beeld.

Maand	51	52	53	54	55	56	57	58	59
Jan-25	100	100	100	99,94	100	100	100	100	99,97
Feb-25	100	100	100	99,87	100	100	100	100	99,92
Mar-25	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Apr-25	100	100	90,17	99,96	100	100	100	100	100
May-25	99,99	100	100	99,98	100	100	100	100	100
Jun-25	99,78	100	100	100	100	100	100	100	100
Jul-25	99,92	100	100	98,04	100	100	100	100	100
Aug-25	100	99,98	100	97,37	100	100	100	100	100
Sep-25	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Oct-25	100	100	100	99,99	100	100	100	100	100
Nov-25	99,99	99,99	100	88,58	100	100	100	100	100
Dec-25	100	100	100	100	100	100	100	100	99,95
Totaal 2025	99,97	100,00	99,19	98,65	100,00	100,00	100,00	100,00	99,99
Totaal 2024	98,67	100,00	86,21	99,76	100,00	99,99	99,46	100,00	99,96
<i>Percentage in tijd beschikbaarheid meetpalen</i>									

2. Het meetnet

Hoofddoel van de metingen is de feitelijke geluidbelasting van het vliegverkeer op en rond de basis in beeld te brengen en die te vergelijken met de berekeningen die jaarlijks door het NLR in opdracht van het ministerie van Defensie worden gemaakt

Om hierin inzicht te krijgen genereert het meetnet rond de vliegbasis Gilze Rijen vanaf januari 2021 maandelijks een meetrapportage.

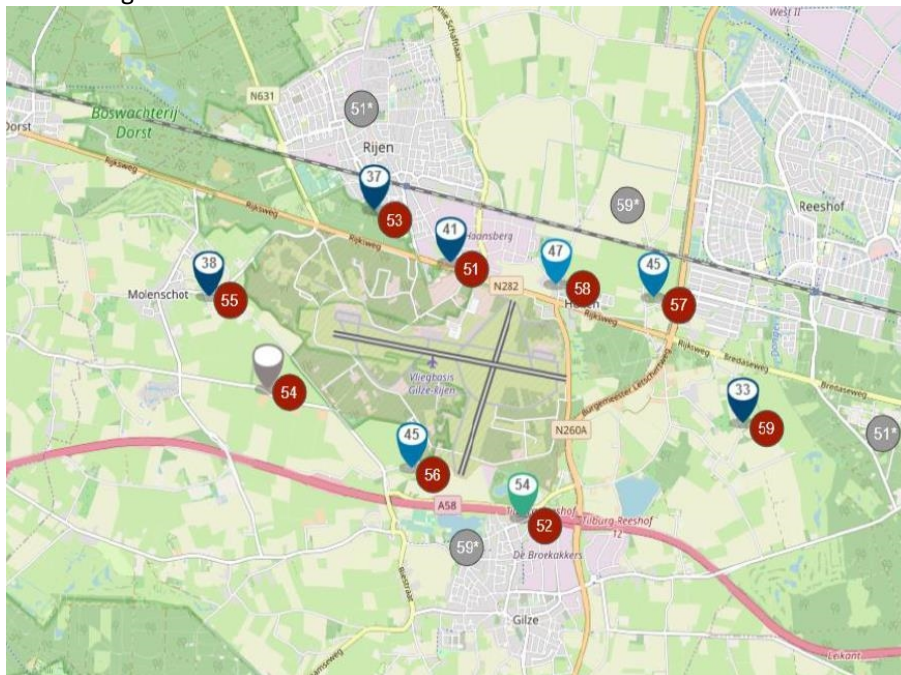
Het ministerie van Defensie faciliteert de metingen en een Audit Commissie (AC) kijkt kritisch mee, doet verbetervoorstellen en rapporteert aan de overlegvergadering van gemeenten en defensie (COVM).

Er zijn steeds 9 microfoons actief: 7 vaste en 2 mobiele (op verzoek te verplaatsen).

De mobiele meetposten zijn voor het laatst in mei 2023 verplaatst waardoor over heel 2024 en 2025 in feite sprake is geweest van 9 vaste microfoons. In februari 2026 zijn de twee mobiele microfoons verplaatst naar een nieuwe locatie, maar dat zal in het jaarverslag over 2026 verder gerapporteerd worden.

In onderstaand kaartje zijn de locaties van de meetpalen in 2025 weergegeven. Daarnaast zijn de locatienummers aangegeven in de **rode** bollen. De gemeten waarden met open pins zijn een voorbeeld van een momentopname van de geluidbelasting gemeten door de microfoon.

Drie meetpunten: 54, 56 en 57 zijn in zekere zin bijzonder. Het zijn referentie-meetpunten, die ten opzichte van de vliegbasis en de vliegroutes optimaal staan opgesteld om metingen en berekeningen te kunnen vergelijken. Op de overige informatie-meetpunten wordt wel dezelfde informatie verzameld, maar daar zijn niet alle ideale meetomstandigheden aanwezig onder meer door reflecties op omliggende bebouwing.

De meetresultaten zijn met een vertraging van 5 minuten direct af te lezen op de flighttracker:
<https://glz.flighttracking.casper.aero>

3. Wat is er in 2025 gemeten?

Over een heel jaar (365 dagen en 24 uur per dag, met uitzondering van de opgetreden storingen) is voor elk meetpunt de geluidssituatie in beeld gebracht. Het doel is om het vliegtuig geluid, inclusief de helikopters, te meten. Ander geluiden zoals tractoren, trein- of wegverkeer wordt vervolgens uit de resultaten gefilterd.

Per meetpunt zijn de aantallen en de geluidsniveaus van de helikopter- en vliegtuiggeluid-pieken bijgehouden. Daarnaast zijn de niveaus van het totale geluid, dus zonder filtering, (LAeq) gemeten en is er onderzocht hoe stil het is op de stilste momenten van de dag (L95). Dat laatste is belangrijk omdat met name in een normaal stille omgeving het helikopter geluid juist hinderlijker wordt ervaren dan in een drukke omgeving.

De meetresultaten in Ke (Kosteneenheden) en Lden betreffen alléén het helikopter- en vliegtuiggeluid dus zonder het gemeten geluid van andere geluidbronnen.

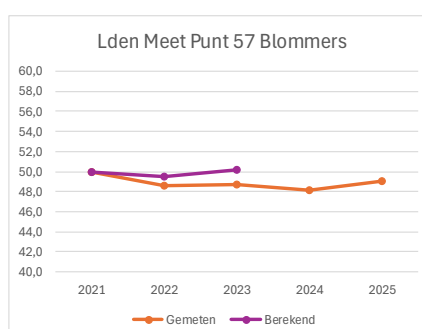
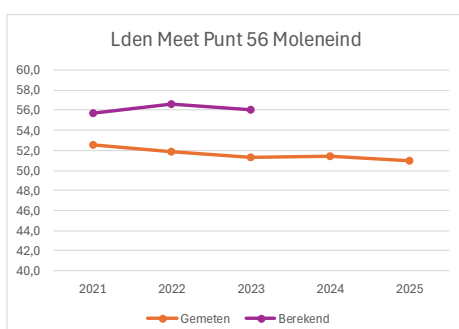
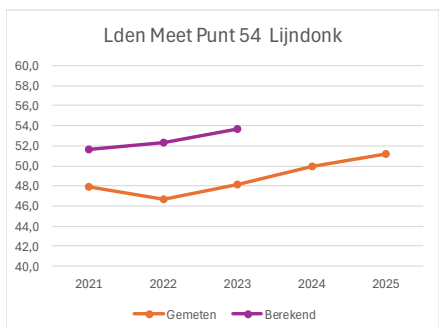
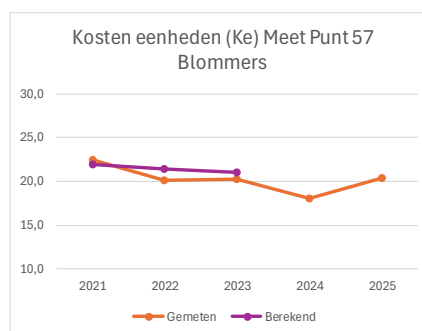
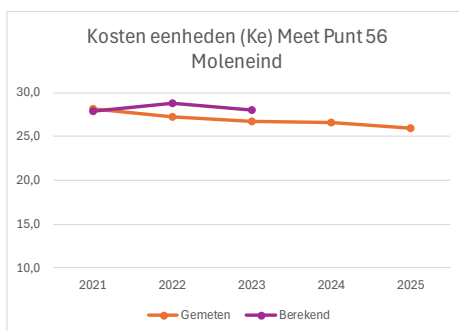
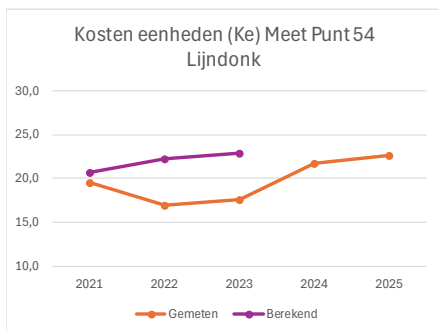
Kosteneenheden (Ke) zijn een unieke Nederlandse geluidmaat om de geluidzone van de basis vast te stellen en te bewaken. Lden is een Europese maat in decibellen dB(A) om de geluidbelasting over een heel etmaal, maand of jaar uit te drukken. Daarbij wordt niet alleen rekening gehouden met de hoogste waarde van een geluidspiek (zoals bij het berekenen van de Ke-waarde) maar ook met de tijdsduur waarin dat geluid aanwezig is. Vooral bij helikopters is dit relevant, omdat een helikopter passage vaak langer duurt dan bijvoorbeeld van een straaljager.

4. De resultaten per meetpunt, gemeten en berekend

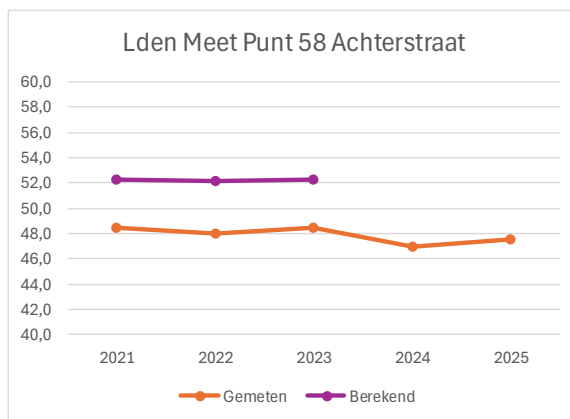
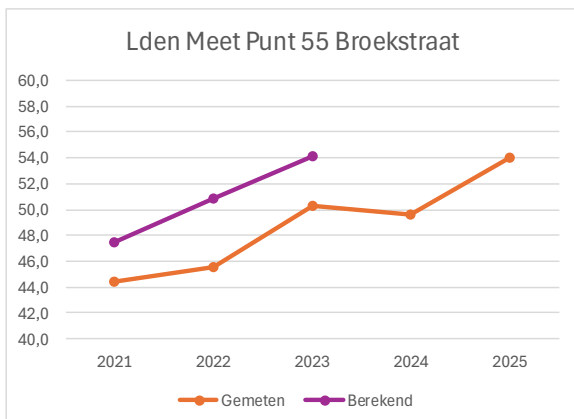
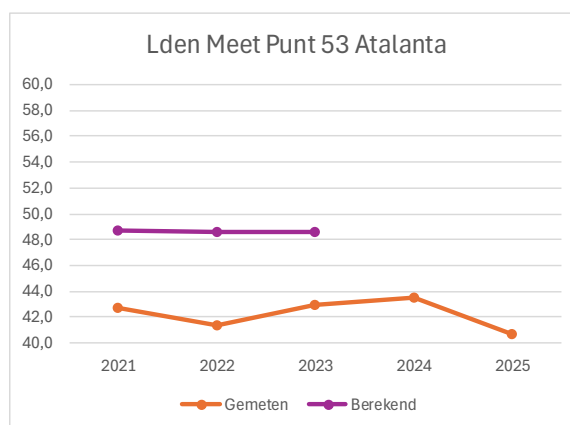
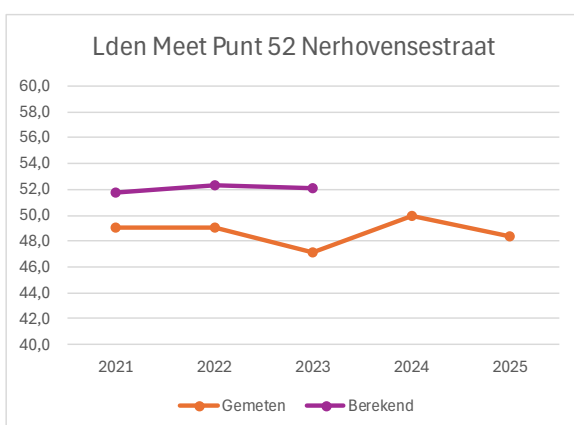
Nr MP	Informatiepunten Vast												Informatiepunten Mobiel					
	Lden												Lden					
	Gemeten				Berekend				Verschil				Gemeten		Berekend		Verschil	
	52	53	55	58	52	53	55	58	52	53	55	58	51	59	51	59	51	59
Jaar																		
2021	49,1	42,7	44,4	48,5	51,8	48,7	47,5	52,3	2,7	6,0	3,1	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2022	49,1	41,4	45,5	48,0	52,3	48,6	50,9	52,2	3,2	7,2	5,4	4,2	38,8	44,2	40,3	49,5	1,5	5,3
2023	47,1	42,9	50,3	48,4	52,1	48,6	54,1	52,3	5,0	5,7	3,8	3,9	46,8	47,1	50,2	51,2	3,4	4,1
2024	49,9	43,5	49,6	47,0									47,3	46,8				
2025	48,4	40,7	54,0	47,5									48,1	50,5				

Nr MP	Referentiepunten														
	Kosten eenheden (Ke)									Lden					
	Gemeten			Berekend			Verschil			Gemeten			Berekend		
	54	56	57	54	56	57	54	56	57	54	56	57	54	56	57
Jaar															
2021	19,6	28,2	22,4	20,7	27,9	21,9	1,1	-0,3	-0,5	47,9	52,6	50,0	51,6	55,7	50,0
2022	17,0	27,2	20,1	22,3	28,8	21,4	5,3	1,6	1,3	46,7	51,9	48,6	52,3	56,6	49,5
2023	17,6	26,7	20,2	22,9	28,0	21,0	5,3	1,3	0,8	48,1	51,3	48,7	53,7	56,0	50,2
2024	21,7	26,6	18,1							50,0	51,4	48,1			
2025	22,7	25,9	20,4							51,2	51,0	49,0			

Referentiepunten

Informatiepunten

Uit de door het meetnet in 2025 gemeten waarden valt op dat:

- algemeen: op basis van de gemeten waarden is te zien dat ten opzichte van 2024 op een aantal meetpunten het geluidniveau wat is toegenomen en op andere meetpunten is het geluidniveau iets afgenomen. Met name aan de westzijde (meetpunt 54 en 55) is over 2025 een toename te zien ten opzichte van 2024. Voor de andere meetpunten zijn de gemeten geluidniveaus (Ke en Lden) redelijk vergelijkbaar met 2024.
- op basis van KE: ten opzichte van 2024 is de geluidbelasting bij meetpunt 54 Lijndonk en meetpunt 57 Blommers iets toegenomen. Bij meetpunt 56 Moleneind is de geluidbelasting voor het vierde jaar op rij gedaald maar nog steeds het hoogste van de drie referentie meetpunten. De onderlinge verschillen tussen de drie referentie meetpunten zijn afgenomen, er is sprake van een meer gelijkmatige verdeling van de gemeten belasting.
- op basis van Lden: we zien een redelijk constant beeld van geluid belasting voor de meetpunten 52 Nerhovensestraat, 53 Atalanta en 58 Achterstraat. Opvallend is de sterke toename bij punt 55 Broekstraat, van 44 dB in 2021 naar 54 dB in 2025. Op dit punt werd in 2025 de hoogste belasting in dB gemeten van alle meetpunten. Uit de maand overzichten blijkt dit vooral door oktober en december te komen. Dit waren de maanden dat de F35 een week te gast was op Gilze Rijen. Dit meetpunt ligt in het verlengde van de oost west startbaan dus kan de toename deels verklaard worden door de F35. De laagste gemeten belasting in dB voor 2025 is op meetpunt 53 Atalanta.

Door het nog ontbreken van de berekende waarden kunnen we niets zeggen over de ontwikkeling van de verschillen tussen berekend en gemeten. Opvallend in de grafieken bij meetpunt 56 is dat de Ke waarden berekend en gemeten nagenoeg gelijk zijn maar de Lden waarden sterk lijken te verschillen en dit verschil zelfs lijkt toe te nemen. Daarnaast is ook bij de andere twee referentiepunten te zien dat er een behoorlijk verschil zit tussen de gemeten en berekende Lden waarden.

De Audit Commissie is samen met defensie aan het kijken waardoor deze toch wel grote verschillen in Lden veroorzaakt worden. Er zijn op dit moment nog geen resultaten hierover te rapporteren.

5. Meer weten over de resultaten van de geluidmetingen:

Op de website geluidmeetnetten van defensie, Gilze Rijen zijn onder het kopje rapportages alle maandelijkse geluidmeetrapporten te vinden vanaf januari 2021.

<https://geluidsmmeetnetvliegbases.noiselab.casper.aero/airport/EHGR>

Vragen of opmerkingen aan de Audit Commissie kunnen worden gesteld via het emailadres:

suggestiesmeetnetgilzerijen@gmail.com

BIJLAGEN

Bijlage 1: Grafieken Lden op alle meetpunten over het jaar 2025

Bijlage 1: Grafieken Lden op alle meetpunten over het jaar 2025

